

Sufinancira
Europska unija

ZAGONETKA IZGUBLJENOG KLJUČA

Kratka priča
za učenje učenja

Zagonetka izgubljenog ključa

- **Tema:** Strateško razmišljanje i učenje iz iskustva
- **Vrijeme čitanja:** 30 minuta
- **Razina:** 8-12 god

SAŽETAK

Max, Sara i Olivia otkrivaju tajanstvenu kutiju koja sadrži ključ koji, čini se, otključava čudna vrata. Odlučni da otkriju njegovu tajnu, kreću u metodičnu istragu, analiziraju tragove, smišljaju strategije i preispituju svoje pristupe. Kako se njihova avantura odvija, otkrivaju da ih osim misterije ključ uči važnosti razmišljanja i organizacije u rješavanju zagonetki.

KLJUČNE RIJEČI

analiza, organizacija, refleksija, ustrajnost, strategija

1. poglavlje: Tajanstvena zagonetka

Bilo je toplo subotnje jutro i sunce je jako sjalo. Max, Sara i Olivia sjedili su na svom tajnom mjestu ispod hrasta u parku i razgovarali o tome kako je njihov školski projekt dobro prošao. Dok je smijeh ispunjavao zrak, Max se iznenada sjetio pravog razloga zašto ih je pozvao onamo. Iz ruksaka je izvadio malu ukrašenu kutiju. Izrađen je od drveta sa zamršenim rezbarijama na sebi. "Našao sam ovu staru kutiju na tavanu", rekao je. 'Jeste li pronašli nešto unutra?', upita Sara. „Bio je mali ključić i pokušao sam, ali ne otvara ništa u mojoj kući“, odgovorio je Max.

‘Čudno!’ rekla je Olivia. 'Osjećam da je to dio nečeg većeg', rekao je Max. ‘Što ako je ovo naša nova avantura?’, uzbuđeno se pitala Olivia.

’ Sara je podigla obrvu, zaintrigirana. ‘Kako to misliš? Kao lov na blago?’

‘Ne znam’, odgovorio je Max, ‘ali postoji taj čudan simbol na ključu. Također sam proveo neko istraživanje i otkrio sam trag dok sam čitao jednu staru knjigu. Spominje skrivenu sobu u parku, kojoj se može pristupiti samo posebnim ključem. To mora biti to!’

Olivia, koja je bila pomalo nervozna, pomno je pregledala ključ. 'Malo ste istraživali i to je sjajna ideja. Ali kako ćemo shvatiti kako ga koristiti? Što ako nikada ne pronađemo pravu bravu?'

Max se osjećao malo potišteno; ‘Ne znam. Moramo pogledati okolo i nadati se da ćemo pronaći nešto što odgovara opisu.’

Sara je, razmišljajući o svojim prijašnjim iskustvima, predložila: 'Prije nego što nastavimo, trebali bismo napraviti korak unatrag i analizirati ono što dosad znamo. Kako možemo pristupiti ovome?'

Olivia se zamišljeno namrštila, vrteći pramen svoje kovrčave kose, „Trebali bismo razmisliti kako ćemo dalje. Moramo isplanirati i definirati korake kako ne bismo propustili nijedan trag.

Max i Sara pogledali su Oliviju, iznenađeni njezinim prijedlogom. ‘Kako to misliš?’ upita Max.

Olivia je objasnila: 'Umjesto da srljamo u misterij, razmislimo o tome kako ćemo ga riješiti. Razgovarajmo o onome što znamo, o čemu nismo sigurni i kako tome možemo pristupiti logično.'

Što ti misliš ?

- Možeš li se sjetiti nekog događaja kada si razmišljao o tome kako se s njim najbolje nositi? Je li ti pomoglo da drugačije sagledaš problem?
- Kako reagiraš na nove situacije? Zadubiš li se ili odvojiš vrijeme za analizu problema?

2. poglavlje: Veliki plan

Troje prijatelja sjelo je pod drvo, a Olivia je počela raditi popis onoga što su već znali u svojoj bilježnici:

1. Max je na svom tavanu pronašao kutiju s ključem
2. Ključ ne otvara nijednu sobu, škrinju ili ladicu u Maxovoj kući
3. Poseban simbol ukrašava ključ
4. Prema knjizi, skrivena soba se može otključati upravo ovim ključem

Max je dodao: 'Zaboravio sam spomenuti, knjiga je sadržavala i kartu parka. Nažalost, bilo ju je teško čitati jer je bila prilično stara. Postoje neke oznake na karti i mislim da su to tragovi.'

Sara je pažljivo bilježila svaki detalj u svoju bilježnicu. ‘Odlično! Sada, razmislimo o onome što ne znamo. Ne znamo gdje je soba niti kako protumačiti kartu,’ rezimirala je Olivia.

Sara je na trenutak razmislila. "Što bi trebao biti naš prvi korak?"

"Tumačimo kartu!" gorljivo je rekao Max.

Olivia se nasmiješila. 'Dobro, super! Pa prvo, pogledajmo kartu. Primjećujete li nešto neuobičajeno?'

Sara je pogledala staru, izbljedadnu kartu. Primijetila je: 'Ima nekih natpisa po parku, kod stare fontane, ali nisu baš jasni. Čini se da ćemo morati otići tamo i to shvatiti.'

Max je kimnuo: 'Dobra ideja! Ali kako da uopće počnemo tražiti?'

Olivia je predložila: 'Uzmimo trenutak da razmislimo. Koja je naša najbolja prilika da shvatimo kartu? Koji su nam dijelovi parka poznati?'

'Vrlo dobro poznajemo fontanu, pa možemo početi odatle', predložila je Sara.

Olivia ih je ponovno vodila. Pitala je: 'Prije nego što požurimo naprijed, zastanimo i razmislimo. Imamo li sve potrebne alate da to shvatimo? Trebamo li nešto ponijeti sa sobom?'

Max je razmislio o tome. 'Treat će nam povećalo da pogledamo kartu, bilježnicu, grickalice i ključ.'

"To je puno za zapamtiti, ali možemo upotrijebiti metodu akronima", predložila je Olivia. Napisala je primjer u svoju bilježnicu:

Notebook(Bilježnica)

Magnifying glass(Povečalo)

Snacks(Grickalice)

Key(Ključ)

**No MaSK
(BEZ MASKE)**

Tri su prijatelja prikupila sve zalihe, uzela trenutak da razmisle o planu i krenula prema fontani.

Što ti misliš ?

- Poput metode akronima, imaš li i ti strategije za pamćenje važnih detalja ili koraka?
- Trojica prijatelja skupila su svoj alat i planirala prije početka. Planiraš li i ti uštedjeti vrijeme i izbjeći pogreške?

Možete li pogoditi što će se sljedeće dogoditi? Što mislite da će pronaći u parku?

3. poglavlje: Rješavanje zagonetke

Trojac je stigao do fontane i krenuo u potragu. Počeli su pomno ispitivati fontanu i okolinu. Max je svojim povećalom proučavao slabe oznake na karti. Sara i Olivia pregledale su fontanu zbog nedosljednosti.

Sara je progovorila: 'Ovo izgleda kao lov na divlje guske. Tražili smo posvuda oko fontane i ništa nismo našli.'

Olivia je kimnula razmišljajući o njihovim naporima. 'Razmislimo na trenutak. Što smo do sada naučili?'

'Znamo da na karti postoje oznake koje označavaju sobu koja se može otvoriti ključem. Soba bi trebala biti u ovom parku, negdje blizu fontane', sažeo je Max.

'Što još možemo probati?' upita Sara.

Max je protrljao bradu. 'Možda nam nešto nedostaje. Što ako ključ ode negdje drugdje? Što ako smo krivo razumjeli kartu?'

Sara je odjednom sinula ideja. 'Što ako soba nije skrivena na vidljivom mjestu? Možda trag nije u nečemu u blizini što smo propustili, već u samoj fontani.'

Max je bio zbunjen. "Kako to misliš?"

'Pa... to bi mogla biti luda pretpostavka, ali...', pitala se Sara. Što ako ključ otključa skriveni pretinac unutar fontane? Još nismo pokušali upotrijebiti ključ, a možda bi tamo trebao stati!'

Trio je napravio korak unatrag i osvrnuo se na ono što su do sada postigli. Zatim su ponovno razmotrili svoje mogućnosti kako bi poduzeli prave korake. Sada, s **obnovljenim fokusom**, odlučili su isprobati ključ u fontani.

Nakon što je pomno pregledao fontanu svojim povećalom, Max je pronašao isti simbol kao onaj s ključa. Točno u sredini pojavio se mali utor koji prije nisu primijetili. Max je gurnuo ključ u bravu i na njihovo iznenađenje, ključ se okrenuo. Baza fontane se počela pomicati, otkrivajući skriveni podzemni prolaz!

Trojac je iznenađeno pogledao niz prolaz. 'Ovo je nevjerojatno! Nikada nisam pomislio da bi mogao postojati tajni prolaz upravo ovdje, točno ispod fontane!', izjavio je Max.

Max je odlučio istražiti prolaz. Olivia i Sara su izgledale neodlučne, ali su odlučile slijediti Maxa u prolaz.

Što ti misliš ?

- Kada imaš poteškoća u pronalaženju odgovora na zadatak, odmakneš li se ponekad i odvojiš vrijeme za razmišljanje o tragovima?
- Pomaže li ti to da razmisliš o drugom načinu pristupa izazovu?

Što misliš da je u skrivenoj sobi?

4.poglavlje: Skrivena soba

Trio se spustio u prolaz. Bilo je slabo osvijetljeno. Komadići prašine kovitlali su se u zraku, a nosove im je ispunio miris starog papira i kožnih uveza. Police s drevnim knjigama bile su poredane u komori, a neobični artefakti - amuleti od žada, izlizane kutije za svitke i ukrašena pera - počivali su na drvenim stolovima.

Na zidovima su visjeli izbljedjeli portreti likova u staromodnoj odjeći. Olivia je prepoznala stil odijevanja iz povijesne knjige. Sara je pokazala na jedan od portreta,

'Hej, to je John Dewey, mislilac, pedagog, učenjak i jedan od najranijih doseljenika u ovu regiju.' Sara je prešla prstom po rubu police, ostavljajući čistu liniju u prašini. 'Sjećam se da sam čitala o njemu', rekla je. 'Živio je ovdje prije više od jednog stoljeća, čuvajući znanje u vrijeme kada su putujući znanstvenici riskirali gubitak važnih djela u požaru, ratu ili propadanju.'

Max je izvukao veliki svezak s police i prelistao požutjele stranice. Unutar margina, pažljivim rukopisom zabilježena su zapažanja o biljkama i životinjama koje više nisu nastanjivale to područje, zapisi o starim obrtima između gradova i skice strojeva koji su prethodili njihovim modernim alatima. Prešao je prstom preko crta ispisanih tintom. 'To je poput vremenske kapsule', šapnuo je, 'snimka prošlosti ostavljena za nekoga kome je bilo dovoljno stalo da pogleda.'

U malom udubljenju Sara je pronašla smotani pergament zapečaćen drevnim voštanim žigom. Kad ju je pažljivo otvorila, vidjeli su da je to rukom nacrtana karta regije od prije nekoliko stoljeća - rijeke u različitim tokovima, šume koje su u međuvremenu posječene i nepoznati orijentiri. Bilješke na marginama bile su Deweyjevim rukopisom, opisujući lokalne legende o skrivenom znanju zakopanom pod zemljom kako bi ljudi, kada se vremena promijene, mogli ponovno otkriti svoje korijene i učiti iz drevne mudrosti.

"Ova soba nije bila skrivena samo radi zabave", rekla je Olivia tihim glasom. 'To je namjerno prikriveno kako bi se zaštitila i očuvala povijest. John Dewey i drugi poput njega sigurno su izgradili ovu tajnu knjižnicu kako bi osigurali da buduće generacije ne izgube dodir sa svojom prošlošću.'

Dok su stajali u tihoj podzemnoj prostoriji, trio je shvatio da je naletio na više od zagonetke - otkrili su opipljivu vezu s onima koji su bili prije njih. Knjige, artefakti i bilješke ovdje pričaju priču o naslijeđu zajednice. Ovo tajno mjesto je arhiva znanja koja čeka da bude ponovno otkrivena.

Trio je odlučio sa svima podijeliti informacije o ovom skrovitom mjestu i bogatoj baštini svog grada.

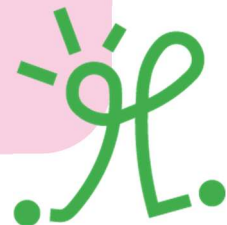
Što ti misliš ?

- Kada se tri prijatelja nađu u novoj situaciji, odvoje vrijeme da pobroje prikupljene nove informacije i pokušaju ih organizirati.
- Je li to nešto što često radiš? Hoće li ti to pomoći da postaneš bolji učenik?

Što trebamo zapamtiti?

Prema riječima prijatelja, da biste riješili misterij, trebate:

- Organizirajte i isplanirajte strukturu svog istraživanja
- Razmislite i analizirajte svoje strategije kako biste ih prilagodili
- Procijenite svoj napredak kako ne biste zapeli

Pitanja za razmišljanje

- Zašto je važno odvojiti vrijeme za razmišljanje prije nego što nešto učinite kada se suočite s problemom?
- Mislite li da tehnike pamćenja poput akronima mogu pomoći u složenim situacijama?
- Kako vam ponovna procjena strategije može pomoći da izbjegnute odlazak u krivom smjeru? Jeste li već koristili ovu tehniku?

KVIZ

1. pitanje

Kada je Max pronašao kutiju, koja je bila prva reakcija grupe?

- a) Odmah su pokušali otvoriti sva vrata u kući.
- b) Uzeli su si vremena za razmišljanje i analizu tragova.
- c) Odgovor su potražili na internetu.
- d) Odustali su, misleći da je to samo kutija bez smisla.

Koji pristup mislite da je najbolji?

2. pitanje

Zašto su koristili akronim za pripremu svoje ekspedicije?

- a) Da bi se zabavili sa slovima.
- b) Da se lakše prisjete što su morali ponijeti sa sobom.
- c) Jer su htjeli nekoga impresionirati.
- d) Jer nisu znali kako organizirati svoju opremu.

Koje alate koristite za pamćenje važnih informacija?

3. pitanje

Zašto su uspjeli otvoriti kapak ispod fontane?

- a) Zato što su razmišljali o tome i isprobavali različite mogućnosti.
- b) Zato što su slučajno pronašli rješenje.
- c) Zato što su natjerali fontanu da se otvori.
- d) Zato što su zamolili nekog drugog da to učini umjesto njih.

Kako razmišljate kada rješenje ne uspije prvi put?

ALATI

Ovi vam alati mogu pomoći u načinu na koji učite.

Svi učimo na različite načine.

Odaberite alat koji najbolje odgovara vašim potrebama.

Alate možete preuzeti na web stranici projekta.

1/ KWL alat

Cilj: Suradnička refleksija, samopraćenje, planiranje i organiziranje, stvaranje veza, kritičko razmišljanje i evaluacija

Ova aktivnost potiče vas da promatrate, razmišljate i povezujete svoja iskustva iz stvarnog svijeta s učenjem u učionici.

2/ Strip

Cilj: Refleksija, praćenje, metakognitivna strategija učenja

Stripovi se mogu koristiti za izražavanje ideja slikama, često u kombinaciji s tekstom ili drugim vizualnim informacijama. Spoj umjetnosti i pripovijedanja može zabaviti, informirati ili potaknuti na razmišljanje.

3/ Naslovi fotografija

Cilj: Suradnička refleksija, samopraćenje, planiranje i organiziranje, stvaranje veza, kritičko razmišljanje i evaluacija

Ova aktivnost potiče vas da promatrate, razmišljate i povezujete svoja iskustva iz stvarnog svijeta s učenjem u učionici.

CogniQuest je projekt koji su stvorile organizacije
te škole iz Belgije, Hrvatske, Francuske, Grčke
i Poljskoj.

Zajedno su razvili alate koji će vam pomoći da razmislite o svom
razmišljanju. To se zove **metakognicija** -
otmjena riječ koja znači "učiti kako učiti".

Kroz ove priče otkrit ćete različite načine rješavanja problema, ostati
usredotočeni i razmisliti o tome kako
ti najbolje učiš.

Istražite cijele CogniQuest kolekcije na
web stranica projekta:

www.cogniquest.eu

**Sufinancira
Europska unija**

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja
su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima
i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za
obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne
mogu se smatrati odgovornima za njih.

Šifra projekta: 2023-1-FR01-KA220-SCH-000158225